

Людмила Майборода,
*науковий співробітник лабораторії
дистанційного професійного навчання
Інституту професійного-технічної освіти
НАПН України,
м. Київ*

ПЕРСОНАЛЬНИЙ САЙТ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГІВ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ ПТНЗ

Анотація. В статті обґрунтовується значення персональних сайтів педагогів професійного навчання ПТНЗ у розвитку їх інформаційно-аналітичної компетентності, аналізуються типи персональних сайтів, розкриваються можливості самостійного створення сайтів педагогами за допомогою платформи Wix.

Ключові слова: інформаційно-аналітична компетентність, інформаційно-комунікаційні технології, мережа Інтернет, інформаційно-освітнє середовище ПТНЗ, персональний сайт педагога професійного навчання, конструктор сайтів.

Постановка наукової проблеми

Розвиток інформаційно-аналітичної компетентності (ІАК) в педагогів професійного навчання професійно-технічних навчальних закладів (ПТНЗ) зумовлений потребами сучасності. Інформатизація професійної освіти і навчання загострює потребу в педагогічних працівників уміння пошуку, оцінювання і використання інформації у власній професійній діяльності, зокрема, на здатність аналізувати, оцінювати та структурувати наявну інформацію, досліджувати та виконувати якісно-змістові перетворення на основі сучасних педагогічних технологій, обробляти й аналізувати інформацію, визначати шляхи вирішення педагогічних проблем засобами інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ), мережі Інтернет.

Освітнянська спільнота активно позиціонує себе в мережі Інтернет. Електронне представництво використовується багатьма освітніми установами: інститутами, училищами, школами, дитячими садками, бібліотеками та ін. Для педагогічних працівників мережа Інтернет стає не тільки джерелом професійної інформації, але й засобом підвищення власної кваліфікації, організації дистанційного навчання, створення професійних Інтернет-спільнот, професійних мереж, інформаційно-освітніх середовищ.

Інформаційна насиченість мережі Інтернет зумовлює появу професійних персональних сайтів педагогічних працівників, сторінок, блогів тощо. У зв'язку з цим інформаційно-аналітична компетентність для педагогів професійного навчання ПТНЗ стає безпосередньою складовою їхньої професійної компетентності й вимагає від них високого рівня володіння ІКТ. Розвиток ІАК вбачаємо у ході професійно-педагогічної діяльності педагогів професійного навчання, їхньої самоосвіти й саморозвитку, активному використанні ІКТ, формуванні інформаційно-освітнього середовища (ІОС) ПТНЗ. Важливою складовою ІОС стають персональні сайти [5].

Мета статті полягає в висвітленні ролі та місця персональних сайтів педагогів професійного навчання ПТНЗ у процесі розвитку їхньої інформаційно-аналітичної компетентності, а також практичних аспектів використання платформи Wix.com.

Виклад основного матеріала та аналіз досліджень зазначеної проблеми

Аналіз наукових джерел показує, що науковцями досліджуються питання формування інформаційно-аналітичної компетентності педагогів (Т. Єлканова, О. Назначило, А. Оробинський та ін.), розвитку інформаційно-аналітичної компетентності педагогічних працівників у системі ПТО (С. Алексєєва, Н. Велічко, Т. Волкова, Л. Петренко, В. Радкевич, В. Ягупов та ін.). Окремо розглядаються питання створення і розвитку персональних сайтів вчителями (Г. Сапожкова), створення сайтів-портфоліо (С. Кондратюк, Г. Романова та ін.), веб-сайту вчителя як дидактичного засобу (Д. Кирчікова, Н. Смольнікова та ін.), особливостей використання персональних сайтів

педагогічних працівників у контексті підвищення їхньої професійної компетентності (С. Івашнюва). Разом з тим, недостатньо висвітленими залишаються питання створення персональних сайтів педагогами професійного навчання ПТНЗ, вивчення впливу персональних сайтів на розвиток інформаційно-аналітичної компетентності, що й зумовило вибір теми нашого дослідження.

У педагогічній практиці все більшого поширення отримують персональні сайти (блоги, сторінки тощо) педагогів професійного навчання ПТНЗ, які складають інформаційно-освітнє середовище навчального закладу. Під інформаційно-освітнім середовищем ПТНЗ ми розуміємо інтегроване середовище інформаційно-освітніх ресурсів, комп'ютерних засобів навчання, засобів управління навчально-виховним процесом ПТНЗ, педагогічних прийомів, методів і технологій, програмних і телекомунікаційних засобів, що забезпечують підготовку висококваліфікованих робітників у середовищі Інтернет.

Сайти (блоги, сторінки тощо) є інформаційним ресурсом. Інформаційний ресурс у педагогіці визначається як «сукупність всієї інформації, яка одержується і накопичується в процесі розвитку науки, культури, освіти, практичної діяльності людей і функціонування спеціальних пристроїв, що використовуються в суспільному виробництві та управлінні» [2, с. 87]. Інформаційний навчальний ресурс – це найбільш широке поняття, що охоплює різні види інформаційних ресурсів, які використовуються в освіті [2]. Сайт в мережі Інтернет – єдина інформаційна структура, яка складається із пов'язаних між собою гіпертекстових документів – сторінок [2]. Персональний сайт педагога професійного навчання можна віднести до категорії інформаційних освітніх ресурсів, освітніх сайтів.

У педагогіці «освітній сайт» визначають як сукупність веб-сторінок, що об'єднані за змістом, які мають на меті цілеспрямований процес навчання та виховання особистості, в інтересах суспільства й держави [6]. Персональний

сайт педагогічного працівника С. Івашнєва визначає як «освітній інформаційний ресурс, що має свою індивідуальну адресу, представляє собою сукупність web-сторінок із спільним дизайном, які навігаційно та фізично знаходяться на одному сервері та містять інформацію про різні аспекти професійної діяльності педагогічного працівника» [1].

Персональний сайт відкриває педагогам професійного навчання ПТНЗ значні можливості: узагальнення, презентації та поширення власного передового педагогічного досвіду з урахуванням різних аспектів професійної діяльності; створення та підтримки власного іміджу; неперервного підвищення власного рівня володіння ІКТ і професійної компетентності, зокрема розвитку інформаційно-аналітичної компетентності; розміщення навчальних матеріалів (планів, програм, зразків робіт, електронних версій посібників тощо) і забезпечення освітньої взаємодії між усіма учасниками педагогічного процесу в режимі віддаленого доступу. Для професійно-технічного навчального закладу персональні сайти педагогічних працівників є складовою його інформаційно-освітнього середовища. Так, завдяки персональним сайтам (блогів, сторінок, веб-портфоліо тощо) формується ІОС педагогічних працівників, здійснюється оновлення і модернізація навчально-виробничого процесу підготовки висококваліфікованих робітників і у Криворізькому професійному будівельному ліцеї [9], Камінь-Каширському вищому професійному училищі [8] та ін. (рис. 1, 2).

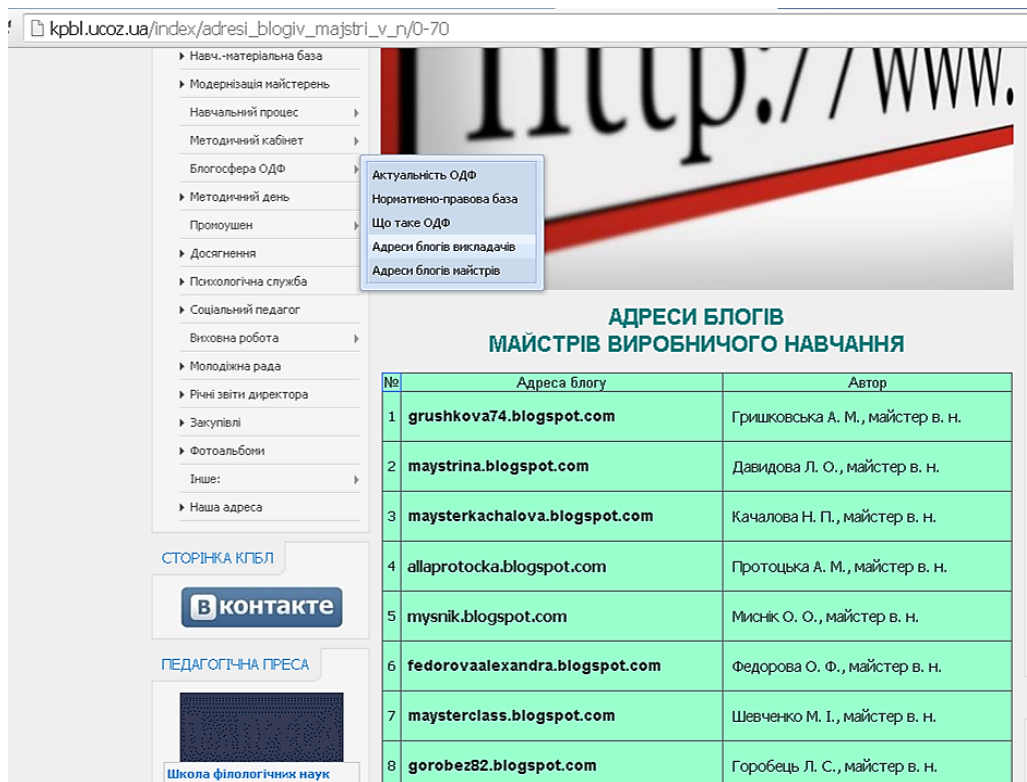

Рис 1. Скріншот офіційного сайту Криворізького професійного будівельного ліцею

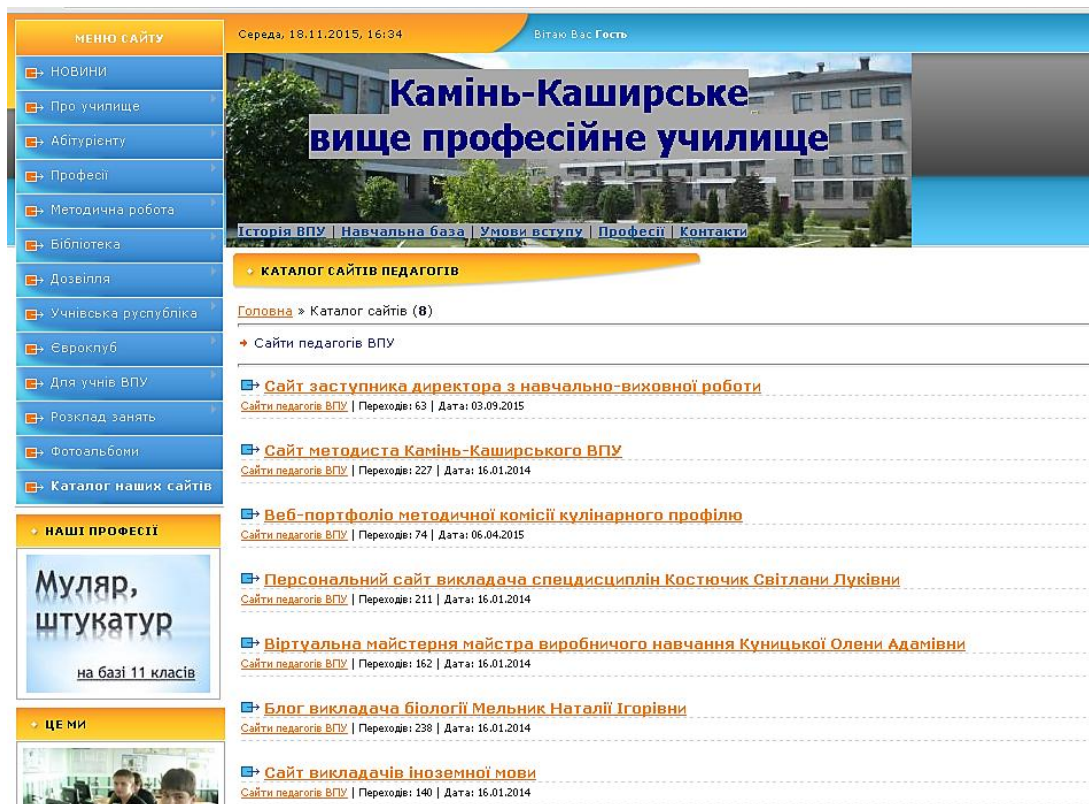

Рис 2. Скріншот офіційного сайту Камінь-Каширського професійного будівельного ліцею

Проведений аналіз показав, що персональні сайти педагогів професійного навчання ПТНЗ (майстрів виробничого навчання, викладачів дисциплін професійного спрямування) відрізняються за змістом, структурою, шляхом створення [10]. За змістом сайти педагогів професійного навчання можна виділити за декількома типами:

- сайт-візитка (сайт-портфоліо), містить загальні відомості про педагога професійного навчання. Сайт може складатись з розділів: загальні відомості про педагога, результати педагогічної діяльності, представлення навчально-методичних робіт, розробки уроків, матеріали з позаурочної діяльності тощо. Наприклад, персональний сайт майстра виробничого навчання Луцького центру професійно-технічної освіти Т. Новосад (<http://www.tetiana-novosad.volyn.sch.in.ua/>) має розділи: інформація про майстра; досягнення майстра; методична робота, участь у конкурсах та виставках, роботи майстра та ін.;

- сайт за професійно-педагогічним спрямуванням (професійними інтересами). Він наповнюється різноманітною інформацією (відео, аудіо, мультимедіа тощо) для педагогічних працівників, відповідно до однієї предметної лінії (навчальна дисципліна, напрям професійної діяльності, суспільного навантаження тощо). Наприклад, сайт старшого майстра Київського ВПУ сервісу і дизайну О. Дейнеко (<http://kievlyanka.ucoz.com/>);

- освітній сайт (педагог-учень) призначений допомогти учням в отриманні необхідної навчальної інформації у підготовці до занять (уроків), заліків, контрольних робіт, конкурсів тощо. На сайті розташовуються матеріал з навчальної дисципліни, посилання на освітні ресурси, відеоматеріали, презентації, роботи учнів тощо. Наприклад, сайт «Віртуальна майстерня» майстра виробничого навчання Камінь-Каширського ВПУ О. Куницької (<http://maistbud.blogspot.com/>) розроблений для майбутніх будівельників, кваліфікованих мулярів;

- комбінований сайт, має в своїй структурі типи двох і більше сайтів. У таких сайтах представлені портфоліо педагога професійного

навчання, методичні розробки, інформація для учнів і батьків, учнівські роботи тощо. Прикладам такого типу є сайт викладача спецдисциплін Камінь-Каширського ВПУ С. Костючик (<http://svkostyuchik.blogspot.com/>), який має наступну структуру: «візитка»; «про професії кухаря, кондитера»; «моє портфоліо», «учнівські роботи»; «для учнів»; «корисне відео»; «корисні сайти».

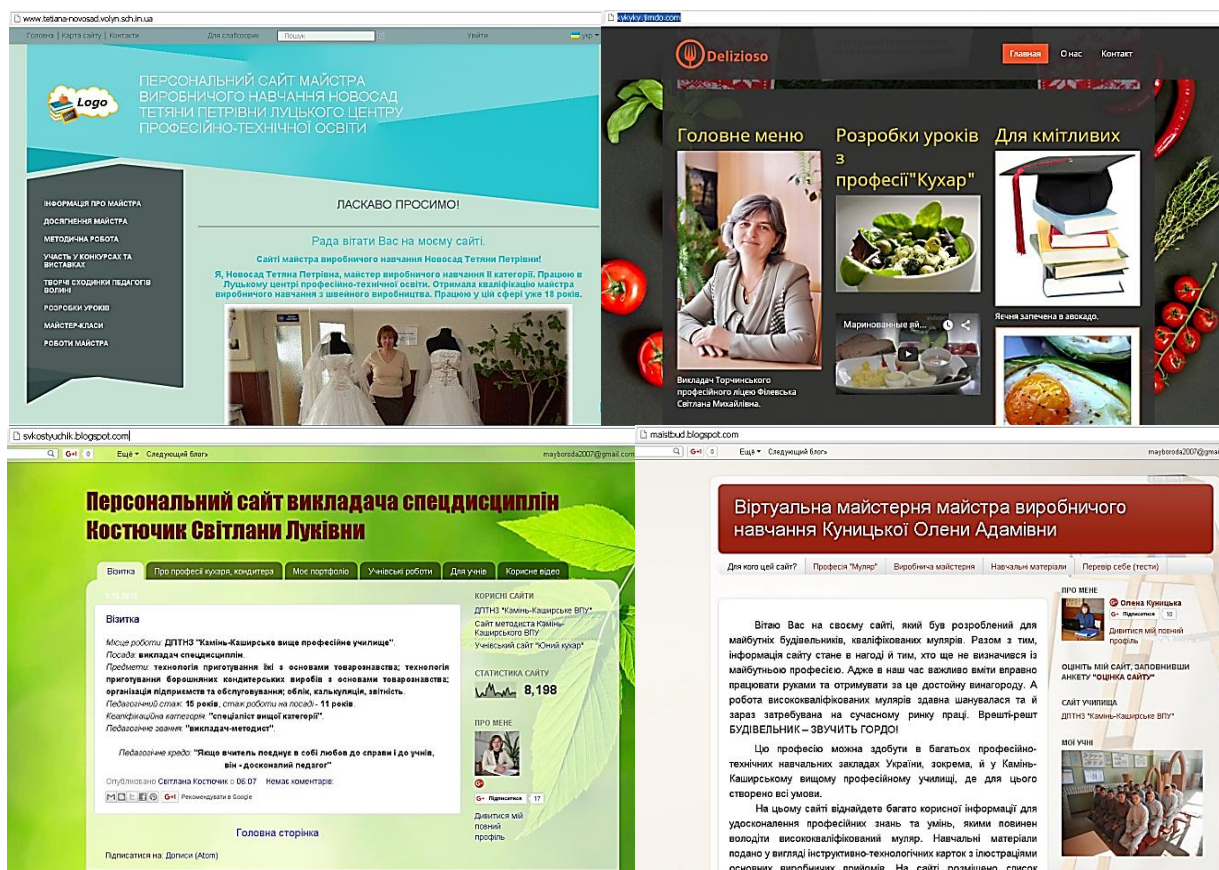

Рис. 3. Скріншоти персональних сайтів педагогів професійного навчання ПТНЗ

Є декілька шляхів за допомогою яких можливо створити персональні сайти педагогів професійного навчання. Один з них вимагає витрат на доменне ім'я та хостінг, базових знань й умінь з основ сайтобудування, програмування мовою HTML та інших супутніх речей. Другий – не потребує від користувача спеціальних технічних навиків із програмування, веб дизайну та ін. Таку можливість надають конструктори сайтів – спеціальні Інтернет сервіси, де все робиться в он-лайн режимі. Вони дозволяють досить

швидко самостійно створити персональний сайт, достатньо володіти вміннями і навичками роботи в текстовому редакторі типу MS Word.

Вибір конкретного конструктора або програми залежить від мети створення сайту, рівня підготовки педагога професійного навчання в області володіння ІКТ та розміру фінансових вкладень. За сучасних економічних умов, у яких перебувають ПТНЗ, зокрема педагоги професійного навчання, перевага віддається безкоштовним Інтернет сервісам. До безкоштовних конструкторів сайтів можна віднести такі сервіси як: Ucoz, Wix, WebStarts, Worop, Moonfruit, DoodleKit, Yola, Webs, ezverb123 та ін.

Серед наведених систем, зважаючи на співвідношення функціональних можливостей та простоти використання, для самостійного створення персональних сайтів педагогами професійного навчання, на нашу думку, є платформа Wix (Рис. 4).

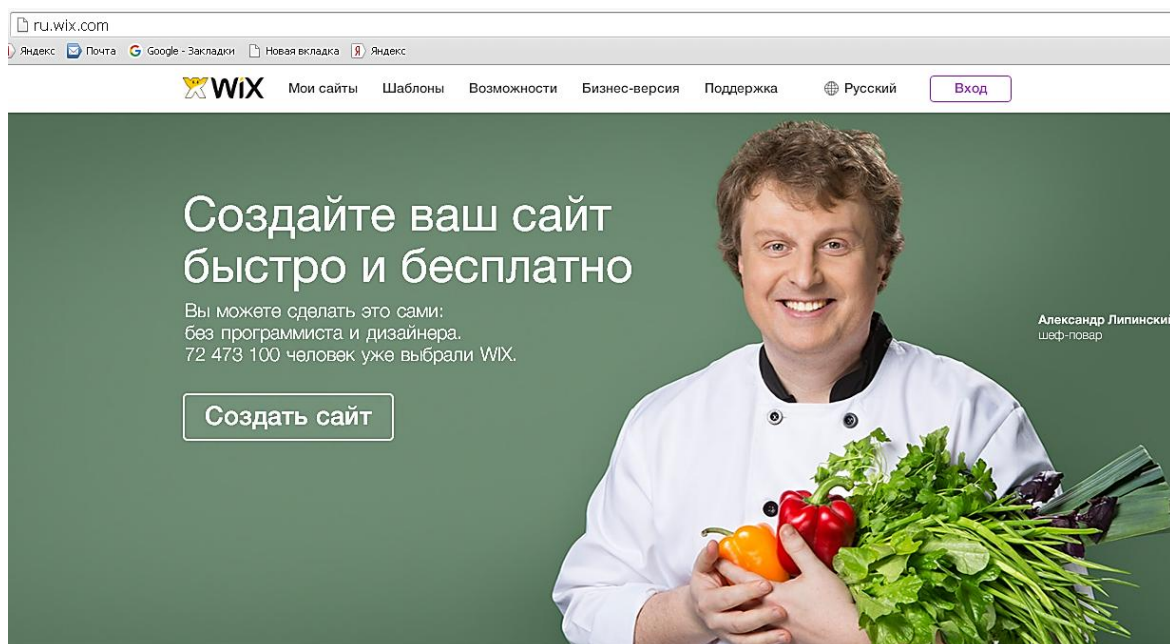

Рис. 4. Скріншот головної сторінки сайту Wix

Він має зручний у використанні конструктор, що дозволяє створити сайт самостійно без спеціальних знань або технічних навичок із сайтобудування. Окремо від своєї персональної сторінки педагог професійного навчання можете створити мобільну версію сайту і навіть Facebook сторінку. Безкоштовна версія від Wix пропонує домен другого

рівня (наприклад: <http://iptolab.wix.com/index>), 500 МБ дискового простору, універсальний конструктор Drag&Drop (перетягни і встав) з функціоналом HTML5, велику кількість оригінальних шаблонів, вбудований Google Analytics, якісну підтримку та ін.

Створення сайту за допомогою конструктору Wix складається з декількох кроків: реєстрації на Wix.com; обрання потрібного шаблону; наповнення персонального сайту змістом. Так, наприклад на платформі сервісу Wix створені сайти лабораторії дистанційного професійного навчання Інституту професійно-технічної освіти НАПН України, персональний сайт викладача спецдисциплін Сумського будівельного коледжу І. Придатко та ін. (рис. 5).

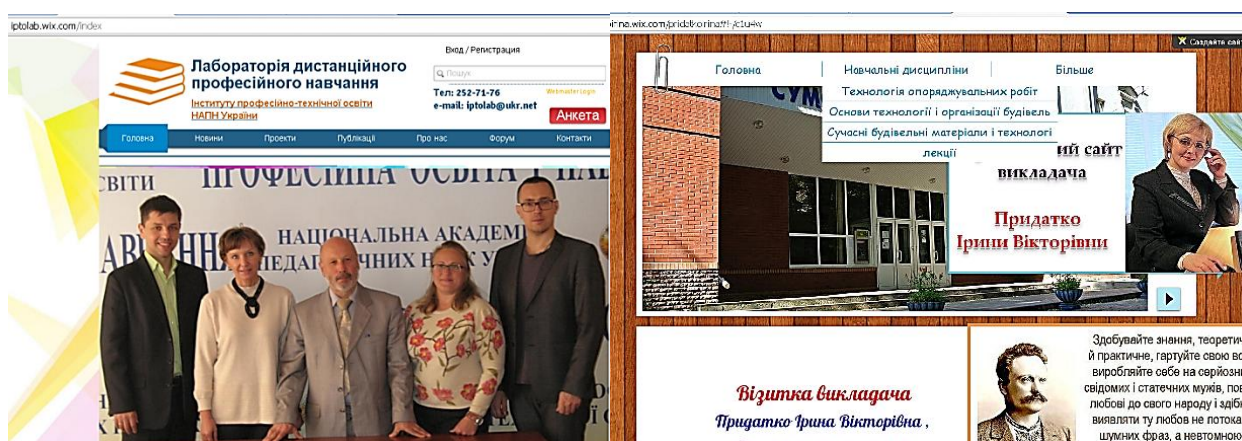

Рис. 5. Скріншот сайтів створених на платформі сервісу Wix

Принадгдно зауважимо, що якість, ефективність й інтерактивність персональних сайтів педагогів професійного навчання обумовлений їхньою структурою і змістом, а не програмною оболонкою. Отже, на початковому етапі створення персонального сайту педагога професійного навчання необхідно визначитись із його структурою. На нашу думку, для забезпечення поставлених задач, персональні сайти педагогів професійного навчання можуть мати структуру комбінованого типу: загальні відомості або портфолію; для учнів (навчальні матеріали, корисне відео і посилання, учнівські роботи, анкетування і тестування та ін.); для педагогів (розробки,

посилання тощо), фотоальбом; форма зворотного зв'язку, гостьова книга або блог; та ін.

Запропонована структура є орієнтовною і може змінюватись в залежності від посади педагога професійного навчання, навчального предмету або професійної підготовки, додаткового навантаження (класне керівництво, гурток тощо), професійних інтересів педагога тощо.

Висновок

Інформаційно-аналітична компетентність педагогів професійного навчання є складовою їхньої професійно-педагогічної компетентності, що включає інформаційно-аналітичні знання, навички, вміння, здатності, професійно важливі якості, особистий досвід у сфері пошуку, оцінювання, використання, збереження, аналізу, оформлення й передачі інформації за допомогою різних засобів, методів і форм професійно-педагогічної діяльності в ПТНЗ, що дає змогу оперативно орієнтуватися в інформаційному просторі ПТНЗ, брати активну участь у його формуванні, а також успішно реалізовувати інформаційно-аналітичну функцію як суб'єктів професійно-педагогічної діяльності в системі ПТО [7]. Розвиток ІАК педагогів професійного навчання ПТНЗ значною мірою залежить від їхньої самоосвіти й саморозвитку, активізації професійно-педагогічної діяльності, ефективному проектуванню навчально-виховного і навчально-виробничого процесів у ПТНЗ засобами ІКТ. Створення персональних сайтів педагогами професійного навчання сприяє активним процесам підвищення професійно важливих якостей, власного рівня володіння сучасними засобами ІКТ, участі в формуванні ІОС ПТНЗ та розвитку ІАК.

Використана література

1. Івашньова С.В. Формування структури і контенту персонального сайту педагогічного працівника / С.В. Івашньова.[Електронний ресурс]. –Режим доступа: www.sworld.com.ua/konfer27/77.pdf
2. Кадемія М.Ю. Інформаційно-комунікаційні технології навчання: термінологічний словник / М.Ю. Кадемія. — Львів: Вид-во «СПОЛОМ», 2009. – 260 с.
3. Кондратюк С.Ю. Методика створення сайта-портфоліо. Програмно-методичне забезпечення та комп'ютерна підтримка діяльності вчителя трудового навчання,

- технологій/ С.Ю. Кондратюк – Черкаси: ЧОПОПП, 2014. – 28 с. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://library.ippro.com.ua/attachments/article/356/%D0%BC%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D0%BA%D0%B0%20%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE%D1%80%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D1%81%D0%B0%D0%B9%D1%82%D1%83-44.pdf>
4. Кырчикова Д.А. Персональный web-сайт учителя как современное дидактическое средство / Д.А. Кырчикова, Н.С. Смольникова // Человек в мире культуры. Региональные культурологические исследования. – 2013. – № 3/4 (7). – С. 65-70. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://journals.uspu.ru/attachments/article/538/%D0%A7%D0%B5%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%B5%D0%BA%20%D0%B2%20%D0%BC%D0%B8%D1%80%D0%B5%20%D0%BA%D1%83%D0%BB%D1%8C%D1%82%D1%83%D1%80%D1%8B_3_2013.pdf.
5. Майборода Л.А. Розвиток інформаційно-аналітичної компетентності педагогів професійного навчання професійно-технічних навчальних закладів засобами інформаційно-комунікаційних технологій / Л.А. Майборода // Модернізація професійної освіти і навчання: проблеми, пошуки та перспективи: зб. наук. пр. / [ред. кол. : В.О. Радкевич (голова) та ін.]. – К.: Інститут професійно-технічної освіти НАПН України, 2014. – Вип. 5. – К. : «НВП Поліграфсервіс». – 220 с., С.176-184.
6. Пунина, Т.Г. Проектирование и размещение в сети Интернет административных сайтов образовательных учреждений: Учебно-методическое пособие / Т. Г. Пунина. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://clubedu.tambov.ru/methodic/2007/ppsite/content.html>.
7. Розвиток інформаційно-аналітичної компетентності педагогічних працівників ПТНЗ: теорія і практика. Монографія / В.В. Ягупов, Н.О. Величко, І.В. Гириловська, А.Г. Гуралюк, Д.О. Закатнов, Л.А. Майборода, В.В. Паржницький, за. наук. ред. В.В. Ягупова: ТОВ «НВП Поліграфсервіс», 2014. – 176 с
8. Сайт Камінь-Каширського вищого професійного училища. [Електронний ресурс]. – Режим доступа: <http://kamvpu.ucoz.ua/dir/>.
9. Сайт Криворізького професійного ліцею. [Електронний ресурс]. – Режим доступа: <http://kpbl.ucoz.ua/>.
10. Сапожкова А.Ю. Создание и развитие персонального сайта учителя: методические рекомендации / А.Ю. Сапожкова // Департамент образования Вологод. обл., Вологод. ин-т развития образования. – Вологда: ВИРО, 2012. – 32 с. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://itea4er.jimdo.com/>.

Людмила Майборода

Персональный сайт как средство развития информационно-аналитической компетентности педагога профессионального обучения ПТУ

Аннотация. В статье обосновывается значение персональных сайтов педагогов профессионального обучения ПТУЗ в развитии их информационно-аналитической компетентности, анализируются типы персональных сайтов, раскрываются возможности самостоятельного создания сайтов педагогами с помощью платформы Wix.

Ключевые слова: информационно-аналитическая компетентность, информационно-коммуникационные технологии, сеть Интернет, информационно-просветительская среда ПТУ, персональный сайт педагога профессионального обучения, конструктор сайтов.

Personal site as a means of information-analytical competence of teachers VET

Abstract. The article explains the importance of the personal sites of teachers of vocational education vocational schools in the development of information and analytical expertise, analyzes the types of personal sites, reveals the possibility of independent creation of websites teachers using the platform Wix.

Keywords: information and analytical expertise, information and communication technologies, Internet, outreach Wednesday vocational, personal site teacher of vocational training, site builder.